

Pericopa Haiei Sara - Frumusețea lui Sara [anul 5780]

Frumusețea neobișnuită a lui Sara este amintită de câteva ori în Talmud. În tractatul Meghila 15:a scrie: „Patru femei frumoase au fost în lume: Sara, Rahav, Avigail și Ester”. În această *braită* (vezi în „termeni”) avem criterii absolute despre frumusețea femeilor, cele patru trăind în perioade diferite și în locuri diferite. Conform acestor criterii absolute, Sara este una din cele patru cele mai frumoase femei din lume.

În altă parte din Talmud, Hazal (înțelepții noștri) fac o comparație între frumusețea lui Sara și cea a lui Avișag Hașunamit/Abișag sunamita, care este amintită în hafarua de săptămâna aceasta: „La versetul „Și tânăra este până la foarte frumoasă” (în ebraică *ad meod* מַד טַע), iar Rabi Hanina Bar Pepe spune: (Avișag) nu a ajuns la jumătatea frumuseții lui Sara fiindcă scrie până la jumătate *foarte* și nu *foarte* ca la Sara „foarte frumoasă” יפה היא מַד (Geneza 12:14)” (tractatul Sanhedrin 39:b). Cu alte cuvinte Hazal se bazează pe diferențe minore în textul biblic spunând că adăugarea prepoziției *ad טַע* până micșorează din descrierea frumuseții lui Avișag față de cea a lui Sara. Asta în ciuda faptului că Avișag Hașunamit era cea mai frumoasă femeie din tot Israelul pe vremea aceea când regele David era bătrân.

O altă sursă din Talmud, tractatul Bava Batra 58:a, ne vorbește despre frumusețea exterioară a lui Sara și spune că toți arătau ca o maimuță față de Sara. Talmudul face o comparație între frumusețea exterioară a lui Sara cu cea a celorlalți oameni și spune că diferența este ca între un om și o maimuță. Mai este aici o comparație cu persoane dinaintea lui Sara și o concluzie interesantă. Talmudul adaugă că Hava/Eva era mai frumoasă decât Sara că se născu-se din coapsa lui Adam, iar Adam era mai frumos decât ambele că s-a născut după chipul lui HAȘEM care reprezintă frumusețea absolută și idealul superior. Conform acestei descriții, omenirea este în declin și în scădere cu cât trece timpul, contrar teoriei darwiniene care se bazează pe ameliorarea genului uman și a speciilor din natură.

Despre frumusețea lui Sara noi auzim pentru prima oară când ea și Avraham coboară în Egipt: „Când era aproape să intre în Egipt, i-a spus nevastei sale, Sarai: Iată, știu că ești femeie frumoasă la înfățișare... Când Avraham a intrat în Egipt, egiptenii au văzut că femeia era foarte frumoasă. Dregătorii lui Faraon au văzut-o și au lăudat-o lui Faraon, și femeia a fost luată în casa lui Faraon” (Geneza 12:11-15).

Avraham avea 75 de ani când a plecat din Haran (Geneza 12:4). Dacă este așa, Sara trebuia să împlinească cel puțin 65 de ani când au coborât în Egipt. Întru-cât diferența de vârstă între ei era de 10 ani după Bereșit/Geneza 17:17. De aici putem înțelege midrașul pe care îl aduce Rași cu privire frumusețea lui Sara care nu a fost afectată de trecerea anilor.

După cum știm, Tora aduce amănunte suplimentare numai când este nevoie de ele. Din cauza aceasta nu este de mirare că frumusețea lui Sara ne este amintită într-un moment avansat al evenimentelor. Cu toate acestea, midrașul Bereșit Raba 40:4 se miră de acest fapt. Un înțelept se miră și spune că ei au trăit împreună atâția ani și

numai acum (la așa o vârstă înaintată) el îi spune cât de frumoasă este? El i-a spus acum referindu-se că frumusețea ei nu a fost deloc afectată de oboselile drumului sau de deteriorările cauzate de vreme, cum se întâmplă de obicei. Midrașul ne mai spune că este un lucru normal ca un bărbat să-i spună nevastei cât de frumoasă este, însă Toraua a găsit numai aici de cuviință să ne semnaleză.

În toate aceste exemple pe care le-am adus este vorba despre frumusețea extraordinară a Sarei, însă nicăieri nu este descrisă apariția ei, cum arăta această femeie frumoasă. O descriere amănunțită a frumuseții ei găsim într-o sursă exterioară, adică care nu a fost canonizată de înțelepții evrei, și anume în „Apocrifă la cartea Geneza”, care s-a aflat printre documentele descoperite în peșterile de pe malul Mării Moarte. Acest sul a fost găsit printre primele, în prima peșteră descoperită, însă din cauza stării deteriorate în care se afla, a luat câțiva ani până când a fost publicat. Sulul este scris în limba aramaică și conține poveștile lui Hanoch/Enoch, Noah/Noe și Avraham. Se apreciază că a fost scris în secolul al doilea î.e.n. Fragmentul următor este luat din porțiunea poveștii coborârii în Egipt a lui Avraham și Sara și conține elogiile aduse de trei dregători la frumusețea lui Sara:

„Ce față frumoasă are ea ... și cât de subțiri sunt firele părului ei; ce forme plăcute au ochii ei. Ce plăcut este nasul ei și fiecare trăsătură a feței ei ... cât de fermecător este pieptul ei și cât i se potrivește albul lui ... brațele îi sunt frumoase, iar mâinile sunt chiar perfecțiunea ... ce plăcute sunt palmele ei și la fel și degetele lungi și subțiri ale mâinilor. Picioarele sunt atât de frumoase, iar șoldurile sunt perfecte. Și toate fecioarele și miresele care intră în *hupa* חופה (se căsătoresc) nu sunt mai presus de ea. Frumusețea ei este peste frumusețea tuturor femeilor; și cu toată această frumusețe, are și multă înțelepciune. Iar roadele ei sunt numai bune.”

Descripția detaliată a frumuseții lui Sara ne amintește de prezentarea iubitei din „Cântarea cântărilor”. Fiecare organ este desenat și organizat de sus în jos. La sfârșit vine concluzia definitivă „frumusețea ei este peste frumusețea tuturor femeilor”. Autorului acestui sul i-a mai fost important să sublinieze că Sara este și binecuvântată cu multă înțelepciune și cu mult talent. Spre deosebire de cântarea *Ešet Hail* אשת חיל „femeie virtuoasă” (Proverbe 31:10-31) în care aceste însușiri sunt contrare frumuseții, în acest sul ele le completează.

De ce diferitele surse se ocupă cu atâta intensitate de frumusețea ei? Noi vedem că frumoasa Sara este luată instantaneu la palatul Faraonului, la fel ca și Avișag Hașunamit/sunamita, cea mai frumoasă femeie din tot regatul, a fost aleasă să-l slujească pe regele David. În ambele povești frumusețea are legătură cu regalitatea, pe când în Talmudul babilonian frumusețea absolută are legătură cu „prezența divinității” *Șehina* שכינה.

Pare că Hazal (înțelepții) au vrut s-o prezinte pe Sara ca o personalitate glorioasă și de aceea în midraș Bereșit Raba 47:1 se spune despre ea că este „dregătoarea (*Sara* שרה înseamnă și forma de feminin de la *sar* שר, înalt demnitar). **Frumusețea ei deosebită îi dă o alură nobilă și regală, după cum se cuvine „mamei națiunii”.**